

Reformačné listy 30/2017

H.E.L.P. - Hnutie evanjelických laických pracovníkov, občianske združenie

OBSAH:

- ✓ BYŤ RADOSTNÝM KREŠŤANOM ...
- ✓ NÁVRH NA ZAČATIE KONANIA PROTI DNEŠNÉMU ČLOVEKU
- ✓ Ó LÁSKA BOŽIA ...
- ✓ OKIENKO MOŠ
- ✓ REFORMAČNÉ OKIENKO
- ✓ NÁŠ BOJ
- ✓ MODLITEBNÁ REŤAZ
- ✓ VYŠLO NOVÉ ČÍSLO MELANCHTONA
- ✓ BÁSEŇ ..., VEČNOSŤ ...
- ✓ DOBRÉ ČÍTANIE Z VIVIT-U
- ✓ SPOLUPRÁCA, KONTAKTY

„VŠETKO MÁ SVOJ ČAS
A KAŽDÉ POČÍNANIE POD NEBOM
MÁ SVOJU CHVÍLU:
JE ČAS NARODIŤ SA I ČAS UMIERAŤ,
ČAS SADIŤ I ČAS VYTRHAŤ ZASADENÉ;
ČAS ZABIJAŤ I ČAS UZDRAVOVAŤ;
ČAS BÚRAŤ I ČAS SMIAŤ SA;
ČAS HOREKOVAŤ I ČAS RADOVAŤ SA;
ČAS ODHADZOVAŤ KAMENNE
I ČAS ZBIERAŤ KAMENE;
ČAS OBJÍMAŤ
I ČAS VYHÝBAŤ SA OBJÍMANIU;
ČAS HĽADAŤ I ČAS STRÁCAŤ,
ČAS ZACHOVAŤ I ČAS ODHADZOVAŤ;
ČAS ROZTRHAŤ I ČAS ZOŠÍVAŤ,
ČAS MLČAŤ I ČAS HOVORIŤ.

ČAS MILOVAŤ I ČAS NENÁVIDIEŤ,
ČAS VOJNY I ČAS POKOJA.
AKÝŽE ÚŽITOK MÁ TEN, KTORÝ PRACUJE,
Z TOHO, ŽE SA NAMÁHA?
VIDEL SOM ŤAŽKÚ ÚLOHU,
KTORÚ DAL BOH ĽUĐOM,
ABY SA ŇOU UMÁRALI.
VŠETKO KRÁSNE UČINIL VO SVOJOM ČASE,
AJ VEČNOSŤ IM DAL DO SRDC,
LEN ABY ČLOVEK NEVYSTIHOĽ
OD POČIATKU AŽ DO KONCA
DIELO, KTORÉ BOH VYKONAL.“

Kazateľ 3, 1 - 11

Kým ich máme

Hmla sa zvíja do starých listov
november chladne
a dni tiež
domovy však horia
istotou a láskou
kým máme
naše mamy
našich blízkych
horieť neprestávame
a potom?
Ty sám Pane vieš
kde zapáliš iné ohne
a domovy
aby sa Tvoje svetlo
v láske
nestratilo.

Eva Bachletová

Byť radostným kresťanom dneška!

Milí priatelia, priaznivci, naši čitatelia,

blíži sa záver cirkevného roka, **Nedeľa večnosti**. A my k vám posielame 30. číslo Reformačných listov. Blížia sa pomaly aj vianočné sviatky, záver kalendárneho roka. V tomto období sme všetci o čosi citlivejší, ale aj napätejší a nervóznejší zo všetkých povinností, ktoré máme pred sebou. A zároveň pociťujeme aj stres z toho, ako dopadnú tohtoročné Vianoce. Každý z nás má nejaký problém, zdravotný, pracovný, vzťahový, finančný. Niekoho sme počas roka stratili, niekto ochorel, nejaké plány nám nevyšli. Nie je jednoduché vyrovnať sa s tlakom súčasného sveta, ktorý na nás dolieha. Počas roka sme písali o reformačných oslavách, prinášali sme kritické postrehy a analýzy nasmerované k našej cirkvi. **Avšak v našej cirkvi, o ktorú spoločne zápasíme, je aj veľa dobrého.** A je veľa dobrého aj v našich osobných životoch. Preto vás chcem vyzvať k vyjadreniu spoločnej vďaky za všetko dobré a požehnané, ktoré sme tento cirkevný rok spolu prežili. Boli to aj iskrivé, jasné chvíle, plné radosti a Ducha Božieho, boli to chvíle, kedy sme cítili, že Boh sa ku nám priznal a sklonil sa ku nám. Boli to dni, kedy sme boli zúfalí, ubolení a stratení, no odrazu sa nám otvorili oči a my sme chápali, že v tomto svete nie sme nikdy sami. Je tu s nami Boh v Jeho neuchopiteľnej moci a láske. **Spomeňte si, prosím, počas Nedele večnosti na zázrak milosti, ktorý ste prijali.** Možno i v tom, že ste vládali prísť do kostola, že budete mať čo jesť na obed, a že máte s kým zdieľať svoj život. To nie je málo! Ak si budeme vedomí, „malých“ požehnaní, ktoré prijímame, s oveľa väčšou radosťou budeme svedčiť o Bohu tomuto svetu. A naše tváre i srdcia budú prívetivejšie, súcitnejšie, milosrdnejšie a chápacejšie – k blížnemu svojmu. **Svet potrebuje vidieť našu radosť, ktorú prežívame z duchovného spojenia s Bohom,** z duchovného spojenia so spoločnosťou, cirkvou. Učme sa teda byť vďačnými, ale aj radostnými kresťanmi – dneška!

Sme vďační aj za slobodu, ktorú sme v našej krajine znovu získali po 17. novembri 1989. Nie je to samozrejmosť. Nepremárnime tento dar slobody, využime ho naplno a zodpovedne. Žime naše životy a kresťanstvo autenticky a s radosťou.

Redakcia Reformačných listov

NÁVRH NA ZAČATIE KONANIA PROTI DNEŠNÉMU ČLOVEKU, ŽALOBA

Najprv si prečítajme text
z proroka Jeremiáša 8 kapitola 4 – 12 ...

Keď som si prvýkrát čítal slová proroka Jeremiáša, mal som pocit, **akoby to bola Božia spoveď**. Akoby sa sám Pán Boh snažil vysvetliť, prečo musí byť prísny, prečo musí trestať izraelský národ, prečo sú jeho reakcie tak tvrdé a tak nekompromisné. Pán Boh sa snažil vysvetliť, **že je dotlačený k radikálnym rozhodnutiam**, a nie je to Jeho vina a nemá ani nejakú inú možnosť, iba zasiahnuť tvrdo so svojim súdom.

Ale potom mi napadlo niečo iné. *Je Pán Boh povinný vysvetľovať človeku svoje rozhodnutia? Musí sa nám ľudom spovedať z toho, čo má v pláne urobiť?* Rozum mi hovorí, že nie. On by predsa nič nemusel vysvetľovať, ani sa nepotrebuje pred nami ľuďmi obhájiť. Je Boh, On predsa môže konať tak, ako sám uzná za vhodné.

Napriek tomu **cez proroka Jeremiáša vysvetľuje, k čomu sme ho svojou ľahostajnosťou dohnali**.

Bežne niečo také robíme aj my. Ak urobíme nejaké tvrdé rozhodnutie a sme voči niekomu prísni, **snažíme sa iným ľuďom vysvetliť, čo nás k tomu dohnalo, a že sme nemali na výber**. Že sme jednoducho museli konať tak tvrdo. Snažíme sa ospravedlniť pred ľuďmi a získať ich na svoju stranu ako našu podporu. Stačí, že nás pochopia a povedia: Áno, musel si to urobiť. Nemal si inú možnosť. Konal si úplne oprávnene. Po takýchto slovách sa vieme uspokojiť a sme pokojní, pretože aj niekto iný mal takýto názor.

Ale nešlo mi do hlavy, prečo to robí Boh? Potrebuje, aby sme mu to mi odobrili a povedali mu: Áno, nemal si inú možnosť? On sa predsa nepotrebuje ospravedlniť v našich očiach. Ten dôvod musí byť iný.

Myslím, že tieto slová sú obžalobou izraelského národa, ktorý si mal pri ich počúvaní uvedomiť, **ako hlboko klesol a k čomu dohnal svojho Boha. Bola to jedna z posledných príležitostí uvedomiť si svoj vlastný stav a svoju vlastnú biedu**. Tá Božia žaloba Izraela ho mala prebudiť z letargie, priviesť na kolená a možno i zastaviť na ceste do záhuby.

Ale celé to dopadlo úplne inak. Slová proroka Jeremiáša, aj keď boli Božou obžalobou, nezabrali a nezapôsobili na ľudí Izraela. A tak v rokoch 597 a 587 pred Kristom prišlo babylonské zajatie. A aj na základe slov proroka Jeremiáša si Izrael uvedomil, že to bolo pravom a že si to zaslúžil.

Nepovažujem sa za proroka, ani novodobého Jeremiáša, ale na základe stavu, v akom sa dnešný človek nachádza, mi prišlo na um, **že aj nám by sa zišlo vypočuť**

si takúto Božiu žalobu. Skúste si tieto nasledujúce slová prečítať **ako Božiu výčitku, Božiu žalobu adresovanú pred súdom na dnešného človeka**.

Spadol si človeče poriadne hlboko. Padol si na zem, **ale už sa ani nepokúšaš vstať**. Ležíš si v tej strašnej špine a prevaľuješ sa z jednej strany na druhú, ale tváriš sa akoby si stál. *Nevidíš, že sa špiníš z každej jednej strany?* Niet na tebe už ani kúsok čistého miesta. **Akoby si nechcel, aby ti to čisté miesto pripomínalo, že si sa ocitol na zemi v špine a blate**. Padol si do hriechov, ale už nevstávaš. Všetci do jedného ste už špinaví, a tak sa ani nemáme s kým porovnať, **aby ste si tú vlastnú špinu uvedomili**.

Porovnávate sa medzi sebou a máte pocit, že nie ste v ničom horší od človeka, ktorý žije vedľa vás. *Napíňa vás to pocitom spokojnosti?* Keby ste sa tak pozreli na Krista a porovnali ho so svojim životom, až vtedy by ste si uvedomili špinu hriechu, v ktorom žijete. Ale prestali ste sa pozeráť do Božieho slova, lebo v jeho zrkadle by ste uvideli všetku svoju špinu, a to by bolo pre vás nepríjemné. vzdialili ste sa mi, hovorí Hospodin a zašli ste tak ďaleko, že už ani nevidíte, kam sa máte vrátiť. **Tak už len niekde blúdite a uspokojujete sa s tým, že je to dobré, pretože tých, ktorí sa stratili, je veľa**.

Odpadli ste odo mňa k trvalej nevere. Vaše ústa ešte sem-tam spomenú nejaké kresťanstvo a nejakú cirkev, **ale srdce už nehľadá Boha, neverí v jeho existenciu, netuží po ničom duchovnom**. Viac veríte šťastiu, či nešťastiu, klebetám a poverám, akoby ste mali dôverovať mne, živému Bohu. Je pre vás jednoduchšie veriť klamstvám, akoby ste mali veriť mne, hovorí Hospodin.

Stále počúvam vaše argumenty a obhajoby, vaše logické úvahy a snahy, vaše výhovorky o tom, že takto bez viery a bez Boha je to lepšie. Ale nehovoríte pravdu. Prispôbili ste si vedu svojmu obmedzenému poznaniu a učíte svoje deti teórie, ktoré sú neoverené a nedokázané, len aby ste nemuseli priznať, že je tu niekto väčší a inteligentnejší, ako ste vy, kto vás prevyšuje a kto vás stvoril. Lebo veriť vo mňa je nemoderné a vedecky neprijateľné. *Už ste pochopili všetko, že to môžete povedať? Už ste obsiahli všetko a všetkému rozumiete, že ste sa odvážili urobiť takýto záver?*

A k čomu vás to vlastne dovedlo? Ste tak suverénni a sebaistí, že už ani nedokážete cítiť lútosť! Stali sa z vás tvrdé a surové monštrá bez kúska citu. Žijete si vo svojom bohatstve a prepychu a pri vašich bránach zomierajú iní ľudia, **ale vy ste bezcitní a chladní**. Vždy vám je málo, stali ste sa nenásytní a neviete, čo znamená dosť. Nepoznate hranice svojich túžob. Všetci sa vo svojom životnom behu odvraciate jeden od druhého, ako kôň, ktorý sa rúti do boja. **Vaša lútosť trvá mikrosekundy, ale váš hnev a vaša nenávisť vo vás prežíva roky**.

Poriadok Hospodinov vedia dodržať zvieratá, poznajú svoj čas, vedia čas príchodu a poznajú čas svojho odchodu, vedia, čo majú robiť, aby sa postarali o svoje mláďatá, vedia ich krmiť a zabezpečiť, vedia ich naučiť, čo potrebujú a vedia ich pripraviť na život, ktorý ich čaká. **Len ty, premúdrený človeče, už nedokážeš ani to najzákladnejšie.** Nedokážeš svoje deti naučiť bázni predomnou. Nedokážeš ich pripraviť na život, aby ma mali v úcte a milovali ma. **Zahrňáš ich všetkým možným, ale tie najdôležitejšie hodnoty zamlčíš.** I tá malá lastovička vie, kde sa má po zime vrátiť, **len ty človeče nevieš, kde je tvoje miesto.**

A aj keď občas spomínaš moje meno, **prekrúcaš všetko, čo som ti dal, tak, aby ti to vyhovovalo.** Hriech si zmenil na dobro. A dobro a pravdu, ktorú som ti dal, si nazval prežitkom a niečím nemoderným a neaktuálnym. **Stal sa z teba veľký demokrat, kde väčšina bude hovoriť, čo je pravda.** *Takže čo? Budeme hlasovať, či život bez sobáša je hriechom? A keď ma prehlasuješ nadpolovičnou väčšinou, tak zmeníš moje slovo a vyhlásiš, že som sa pomýlil? Alebo sa budeš presviedčať, že som to tak nemyslel? Ešte aj tí, ktorí by mali obhajovať a hlásať moje slovo, ľživo a klamne prekrúcajú, čo som povedal.*

Ja som sa nezmenil, hovorí Hospodin. To len vy tvrdíte, že som do dnešnej doby zastaraný. Žeby som potreboval trochu kráčať s dobou tak, ako to robíte vy. *Ale, kde ste to vlastne došli? Kde je to ovocie, ktoré vám táto vaša*

cesta priniesla? Je lahodné a sladké, alebo plné horkosti, z ktorej vám je zle?

Bijete sa do hrude, akí ste múdri, čo všetko ste už dosiahli. Ako ďaleko ste už zašli. *Ale, kde je ten pokoj, po ktorom tak túžite a ktorý budete? Čím viac o ňom hovoríte, tým viac nenávisť je medzi vami. Vojny, ktoré ste stvorili, už nedokážete ani spočítať, nie to ich zastaviť. Takže viac a viac zbrojíte, aby ste vybojovali mier, a viac sa zabijate, aby ste mohli žiť slobodne. Ale rozšírili ste len strach a obavy, bez ktorých sa na mojej zemi už nikde nedá žiť.*

Človeče, čím ťa oklamal tento svet? Čomu si to vlastne uveril? Že bezo mňa sa ti bude žiť lepšie? Že to vieš lepšie ako ja, ktorý som ťa stvoril?

Alebo si už tak ďaleko, že si nedokážeš priznať ani sám pred sebou, že si to zbabral? Nemáš už odvahu povedať si pravdu do očí a priznať si, že si zlyhal a bez mojej pomoci nevieš ako ďalej?

To je moja žaloba proti tebe.

Si dosť múdry hoci len ako jednotliviec, aby si urobil pokánie a vrátil sa ku mne, hovorí Hospodin?

Si dosť múdry, aby si sa zastavil a premýšľal, kým ešte nie je neskoro, zmeniť smer?

Si dosť múdry, aby si pochopil, že mimo mňa niet inej cesty záchrany?

**Jaroslav Petro,
evanjelický farár, Obišovce**

Ó láska Božia ...

... láska večná. Takto spievame v piesni 245 a verš pokračuje „v Ježiši Kristu zjavená“.

Rád by som poukázal na Božiu lásku pri Publikánovi. Iste je to obraz Božej spravodlivosti. No iba preto, lebo Boh tak miloval svet ... J 3, 16. Pre Jeho lásku k svetu, k svojmu stvoreniu je tu Božia spravodlivosť. Samozrejme inak sa na túto spravodlivosť pozerá veriaci človek a inak neveriaci. Inak sa pozerá na obraz Farizeja a Publikána človek, a inak Boh.

Tu mi prichádza na um jedna vážna otázka. Obraz Publikána bijúceho sa v prsia – čo dokážeme všetci, aj tváriť sa pobožne – ako nám ho vykreslil Pán Ježiš je obraz človeka, ktorý poznal Božiu lásku a milosť. Lenže v tej dobe náboženské poučky nezneli takto. Zneli práve tak, ako boli vyobrazené cez Farizeja – musíš dodržiavať ... Odkiaľ by teda Publikán prišiel na to, aká veľká je Božia láska, aká je Božia milosť? Sám Boh mu to musel vyjaviť. To je, bratia a sestry, Božia milosť pri nás.

Počul som ako sa rozprávajú dvaja ľudia o tom, ako nerozumejú Biblii. Čítajú, ale nechápu. Rovnako nechápu

čo tí, ktorí o nej rozprávajú, môžu rozumieť čítanému biblickému textu. Ľudský rozum nedokáže pochopiť Božiu lásku, Božiu milosť a Božiu spravodlivosť. Pochopiť, že niekto zlý by azda mohol byť milovaný Bohom. Veď ak sa človek hnevá na druhého človeka, tak dokáže stavať betónové ploty, aby ho ani nevidel. Dokáže urobiť veľa pre minimalizáciu kontaktu s daným človekom. No Božia láska je takto priamo pristupujúca k človeku, ako to vidíme pri Publikánovi. Sám Boh sa mu zjavil vo svojej láske, a on až potom pochopil, stál vzadu, bil sa v prsia a prosil o milosť. Pokorne vyznával svoju hriechnosť. A naopak, učiteľ zákona, ten bol vyobrazený, ako taký, ktorý nepoznal Božiu lásku, ktorý vypočítal svoje zásluhy, čo všetko dodržiava, ale neobstál. Pred Bohom nie.

Obraz Publikána som použil preto, lebo chcem jasne ukázať, že nie je možné nijako prísť k Bohu, iba ak Boh mocou svojho Ducha nás, či toho - ktorého človeka privedie k sebe. Je to len a len Jeho milosť. To znamená, že človek, ktorý má od Boha slobodnú vôľu, poznaním svojej hriechnosti – čo mu tiež Boh musí dať – môže byť práve Bohom, cez počuté Slovo evanjelia zasiahnutý. Uvedomiť

si, že Boh je tu a je láska, je milostivý a dokáže prijať hriešnika. Lebo práve preto dal svojho Syna a nášho Pána Ježiša Krista pribiť na kríž. Tejto Božej spravodlivosti ľudia veľmi ťažko rozumejú.

My môžeme teraz opísať obraz Farizeja a Publikána tak, ako nám ho vyobrazil Pán Ježiš. Ale ak by sme sedeli v kostole a videli práve týchto dvoch ľudí, ako stoja a modlia sa, čo by sme mohli povedať? Mohli by sme opísať presne tak, ako to čítame? Nemohli. Ale môžeme povedať, a vyrozprávať tento príbeh tak, ako ho vyrozprával Pán Ježiš. Môžeme vyrozprávať príbehy z Biblie, či rôzne obrazy iným, aby skúmali svoje vnútro a takto stáli pred Bohom v duchu a pravde. Či vypočítajú svoje zásluhy, alebo sa budú kajať a vyznávať svoju hriešnosť, to my nevieme. Preto, ak opíšeme správanie druhého verejne,

tak sa ako ľudia nikdy netrafíme. Nikdy to presne neopíšeme a všetko pokazíme. No ak prideme a v láske prijímeme, či napomenieme brata, sestru, tak bude konať Boh. Priamo v tom človeku. Nevynikneme my, ale vynikne Boh. Nebudeme stáť, ako tí, ktorí síce nie sú lepší, ale presne vedia, v čom ten druhý zlyhá, a takto si uzurpovať zastupovanie Boha. No budeme tvorcami pokoja. Lebo ak majú ľudia pokoj s Bohom a o tento pokoj ide, tak majú pokoj aj medzi sebou.

Publikán neopisoval Farizeja, ale Farizej jeho áno. V tomto obraze je veľmi mnoho. Dokázali by ste stáť a čítať z neho veľa. Skúste stráviť nad týmto obrazom chvíľu a sami poznajte to, čo nám Boh hovorí. Bude to ako pokračuje verš piesne: „*Byť Tvojím, večná láska, túžim, do mora lásky tej sa hrúžim*“.

Ján Brozman, dozorca VD ECAV

OKIENKO MOS

„Spolu s Kristom som ukrižovaný a nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus.“

MUSÍM BYŤ NIEKÝM! MUSÍM NIEČO ZNAMENAŤ! Musím niečo dosiahnuť! Je vo mne veľký potenciál.

„*Buď sám sebou!*“. To je dnešné novodobé heslo a krédo mnohých. Žiaľ, do veľkej miery sa to týka aj kresťanov. Keď si túto pravdu chceme obhájiť, hneď nám príde na myseľ verš: „*Miluj svojho blížneho ako seba samého*“ Mat 22, 39.

A tak sa učíme „milovať seba“, lebo je to také prirodzené, také samozrejmé, také ľahké. Veď predsa aj Božie slovo nám hovorí, že to máme robiť, tak v čom je problém? A keď si zapneme akékoľvek médium, od televízie, rádio, internet, alebo čítame akékoľvek periodikum, je to všade to isté: „ty na to máš, objav v sebe skryté zdroje a rezervy, buď sám sebe bohom“. A tak objavujeme, robíme si dobre, hýčkame svoju dušu, doprajeme si všetko, čo my uznáme za vhodné, veď je to predsa také „biblické“.

Akosi nám pri tomto naplňaní potenciálu samého seba unikajú slová, ktoré povedal Pán Ježiš trochu skôr, keď ho jeden zákonník pokúšal: „*Majstre, ktoré je veľké prikázanie v zákone? Odpovedal mu: Milovať budeš Pána, svojho Boha, celým srdcom, celou dušou a celou myslou. To je veľké a prvé prikázanie*“ Mat 22, 36 – 38. Ježiš dáva trochu iný dôraz – Milovať BOHA a to cele. To je prvé prikázanie, ktorým náš Pán a Majster na nás apeluje. A potom sa máme rozdať pre iných, milovať ich rovnakou láskou ako seba.

Takže fráza „buď sám sebou“ je diablova zákerná a, žiaľ, veľmi úspešná lož. Božie slovo nám hovorí: „*Buď ako Kristus*“. Nič viac a zároveň ani nič menej! Táto pravda sa samozrejme v dnešnom svete zameranom na človeka prijíma veľmi ťažko. Je veľmi ťažké si priznať svoju úbohosť, uznať svoju hriešnosť, priznať si, že to zlo nie je vo svete, ale začína v mojom srdci, že som to ja, ktorý si zasluhuje odsúdenie, lebo moje zmýšľanie je od narodenia zlé. Biblia má ďaleko od populizmu, nehladká a nehovorí nám to, čo chceme počuť. Robí presný opak. S chirurgickou presnosťou pomenúva náš problém. Že to ZLO JE V NÁS. A to zlo sa dá odstrániť len tým, že „*umrieme s Kristom*“. Len tak, že dovolíme Bohu, aby svojou mocou zmenil naše srdce. Potrebujeme dôjsť do bodu, keď povieme s Pavlom: „*Spolu s Kristom som ukrižovaný a nežijem už ja, ale žije vo mne Kristus*“ Galatským 2, 19b – 20a.

Žiadne dodržiavanie zákona, žiadne formy a obrady, žiadna liturgia a predpisy, žiadne skutky a dobročinnosť. Ak sa sústredíme na toto miesto na Krista, odsúdi nás to a zomrieme vo svojich hriechoch, neobstojíme pred Božou spravodlivosťou. Ježiš Kristus a nič viac! Tam musíme dať definitívnu bodku. Aké skutky lásky a dobročinnosti budeme potom robiť je už iná vec, nech nás v tom vedie a motivuje Duch Svätý. Ale musím vyznať: „*A nakoľko teraz žijem v tele, žijem vo viere v Syna Božieho, ktorý si ma zamiloval a seba samého vydal za mňa*“ Gal 2, 20. Žijem vo viere v „*Syna Božieho*“, nie vo viere v seba, v tom je ten kľúčový rozdiel. V tom je rozdiel medzi večným životom a večnou smrťou. Boh nám dal na výber, vyberme si správne. Nehľadme na seba, ale na Ježiša Krista.

Stanislav Kocka

REFORMAČNÉ OKIENKO

VOJNOVÉ VIANOCE

*Rok 2018 bude v znamení pripomienky 100. výročia skončenia prvej svetovej vojny i toho samého výročia vzniku Československej republiky a Martinskej deklarácie, ktorej spolutvorcom bol modranský farár Samuel Zoch, neskôr biskup Západného dištriktu Ev. a. v. cirkvi. V roku 1918 prežili naši predkovia po dlhých štyroch rokoch vojny konečne pokojné Vianoce. O tom, aké boli tie vojnové, ako prežíval toto obdobie samotný Zoch i jeho súčasníci, vydáva svedectvo jeho úvaha napísaná pred viac ako sto rokmi s príznačným názvom **Čierne Vianoce**:*

Sú zasa čierne naše milé Vianoce, sú černejšie a žalostnejšie, ako takto rok (pozn. ide o rok 1915). Veď ne jeden, ktorý vlni s bôľom postrádal svojho milého, mal aspoň nádej, že tohtoročné budú spolu tráviť – ne jeden má už dnes i tú nádej pochovanú, tam, kde jeho milý leží v hrobe. Sú černejšie tieto Vianoce, veď dnes už otcovia so synmi stoja v jednom rade na poli smrti. Sú černejšie, veď akoby i viera na vyslyšanie modlitieb našich hynula v nás a dáko si ani nevieme predstaviť koniec tohto hrozného prelievania krvi.

A to, čo naše Vianoce vlni (pozn. v roku 1914) robilo skoro neznesiteľnými, to isté nás dnes ešte omnoho viac trápi. Načo nám Kristus, keď nevedel zamedziť vojnu? Čo nám donieslo Jeho narodenie, keď dnes ľudia ešte hroznejšie vojny vedú? Je klam ten vianočný pokoj na zemi, keď nieto žiadneho pokoja? Tieto otázky robia Vianoce ešte černejšími. A darmo by si sa skrýval pred nimi. Skrývať sa ani neprichodí! Musíš im smelo pozrieť do očí. Len to neslobodno zabúdať, že sú mnohí sami na vine, keď v tieto časy nevedia chápať význam Vianoc.

Pozri! Čím bol svetu – tomu širokému svetu, ktorý osudy krajín riadi, čím bol tomu svetu Kristus pred vojnou? Židovským učiteľom, ktorý hlásal pekné zásady a pre svoje učenie bol ukrižovaný. Toto a nič viac (pozn. to bolo stanovisko aj vtedajšej liberálnej teológie). Veď mnohé jeho pravdy vyhlásili za nezodpovedajúce pre dnešný svet. To sa vraj hodilo pre prvotných kresťanov, ktorí pochodili väčšinou z úbohých otrokov, ale nehodí sa pre dnešného človeka. V Ježišovi prestal svet hľadať Vykupiteľa – veď žiadneho nepotreboval, prestal hľadať vodcu – veď si myslel, že je dosť múdry, aby našiel pravú cestu aj bez Neho a prestal hľadať Spasiteľa – veď pri pohodlnom žítí svet nepotreboval spásu.

Svet sa už pred vojnou dávno prestal riadiť podľa zásad Krista – a teraz, keď vojna ešte vždy zúri, jemu pripisujú na účet jej hrôzy. Jemu robia výčitky, že keď je kniežaťom pokoja, prečo nedá svetu pokoj, keď je mučeníkom lásky, prečo dá víťaziť nenávisti. Krista a jeho náboženstvo obviňujú. Ale vina je v tom, že prestali chodiť Jeho cestami a vydaní sú napospas svojho umu a svojich citov, a tak vydaní hrúzam vojny. Že je tomu tak, že ľudia vedia i ten najvznešenejší dar Boží prekliatym urobiť, to dokazuje aj to, čo sa od narodenia Krista dialo. Veď Herodes hneď po narodení Pána obliat krvou nevinných dietok Betlehem, a tam, kde znel anjelský hlas o radosti, nebolo počuť iné, ako plač.

Neobviňujme Krista! On nie je vina, že milosrdenstvo, láska, pokoj ani dnes nepanujú, vinou toho sú ľudia, ktorí sa spustili Krista a ktorí plesali, že kresťanstvo je prekonané a zastarané, ktorí jeho náuku začali vyhadzovať zo škôl, aby budúce pokolenie nevedelo o Ňom viac, ako vieme o Mohamedovi.

Ľudia sú teda príčinou týchto čiernych Vianoc a ľudia príčinou toho, že Boh musel dopustiť na nás hrôzy vojny. Toto ťa snáď ešte väčšmi zarmúti – ale do tohto zármutku Vianoce prinášajú útechu. Veď Spasiteľ sveta sa predsa len narodil. Keď dnes i plačeme, ale nebude tomu tak na veky. Keď je dnes i ďaleký svet od Krista, ale predsa cesta navrátenia nie je zahatená. A čierne Vianoce sú dobrou cestou k tomuto návratu. Veď je to na bielom dni, že život bez Krista viedol k vojne, nuž žime s Kristom a tento život nás vyvedie z vojny, ten život umožní, čo mnohí za nemožnosť hlásajú, že bude bývať vlk s baránkom, a tak umožní, že za čiernymi Vianocami budú nasledovať – Veselé Vianoce.

Z článku **Samuela Zocha: Čierne Vianoce**
(Stráž na Sione, 1915, č. 15-16, s. 114-115)

vybral a upravil **Peter Gažík**.

Úprava sa týka dobovej gramatiky s ponechaním osobitosti Zochovho jazyka a štýlu.

Náš boj

17. november v našich dejinách znamenal veľa. Generácie ľudí, ktorí vyrastali 40 rokov v čase útlaku a diktatúry sa vzbúрили a nekrvavou formou protestu docielili slobodu a pád totality. Bez fyzického boja. Možno až príliš ľahko. Možno to je jeden z dôvodov, prečo to s demokraciou u nás vyzerá tak, ako to vyzerá. Nevieam.

Štrngali sme kľúčmi na protest proti režimu. „Vyštrngali“ sme si slobodu. Žiaľ, že mnohí si zamenili slobodu s anarchiou.

Každý z nás v živote vedieme nejakú formu boja. Bojujeme. Zápasíme. Bránime sa. Útočíme, prinášame obeť. Ale v mene koho? V mene čoho? S akým efektom?

Proti komu je vlastne ten náš boj? Resp. za čo? Útočia na nás ľudia, okolnosti, život. Každý z nás by okamžite vedel vymenovať ľudí, ktorí ho štvú, ktorých neznáša, alebo oni jeho, ktorí robia úmyselné zlo a ešte sa z toho aj tešia, ktorí nenávidia, sú plní pomsty a horkosti a toto všetko rozsievajú ďalej. A to nás núti zaujať postoj, veď sa predsa

musíme brániť. Či?

Uvedomujeme si reálne, proti komu bojujeme? Kto je našim skutočným nepriateľom? **„Veď náš boj nie je proti krvi a telu...“ Efezským 6, 12** – apoštol Pavol sa týmito slovami snaží upozorniť na fakt, že naši ľudskí protivníci a oponenti nie sú skutoční nepriatelia. **Že je za tým podstatne viac.** Napadlo nám niekedy, že všetci tí, čo na nás útočia, ktorých z rôznych príčin neznášame, ktorí nám možno aj vážne ublížili, že to robia preto, lebo jednoducho ináč nemôžu? Že dávajú len to, čo dostali? Že mnohí z nich sú plní horkosti, zloby, nenávisť a pomsty pretože nič iné nepoznali a nič iné nedostávali? Že slovo „láska“ je v ich živote pokrivená, je to „paškvil“ a nik im nedal pocítiť, že sú skutočne a bezpodmienečne milovaní? Božie slovo nám hovorí, že sú v moci zlého, tak ako sme kedysi boli aj my. Apoštol Pavol to popisuje veľmi jasne a nekompromisne: **„Tak (naplnil) aj vás, mŕtvych pre vlastné prestúpenie a hriechy, v ktorých ste kedysi žili primerane veku tohto sveta, podľa kniežata mocností vzduchu, ducha pôsobiaceho teraz v neposlušných synoch. Medzi nimi sme aj my všetci žili kedysi podľa žiadostí svojho tela, vykonávali vôľu tela a myšlienok a boli sme od prírody deťmi hnevu ako aj ostatní“** Efezským 2, 1 – 3.

Rozumieme, proti komu je náš boj? Rozumieme, kto nás ovláda? Je to knieža tohto sveta, sú to zlí duchovia v nebesiach, je to zároveň naše telo, žiadosti a túžby, myšlienky pošpinené a znetvorené hriechom a svetom. A za tým a nad tým všetkým je „boh“ tohto sveta – diabol. Keď si to priznáme, môžeme hľadať riešenie, ktoré je len a len v Ježišovi Kristovi, pretože ON už diabla porazil. Ak si to nepriznáme a odmietneme túto biblickú pravdu, už sme prehrali. Zomrieme vo svojich hriechoch. My nemáme síl v tomto boji zvíťaziť, veď od prirodzenosti, od narodenia patríme zlému. Iba Boží Baránok má „kľúče“ od správnych dverí, pretože On sám je tými dverami. My však musíme vstúpiť. Len tadiaľ vedie cesta do slobody, pokoja, radosti a odpustenia. Zároveň je našou povinnosťou túto cestu ukázať ďalším a byť pre nich vzorom. Aby sme obstáli, potrebujeme sa **„posilňovať v Pánovi a moci jeho sily“**. Verím, že potom sa nám podarí pri tlaku či prenasledovaniach „vymeniť“ hnev a útoky za modlitby, žehnanie a príhovory.

Veď **„Boh tohto sveta zatemnil myseľ neveriacich, aby sa im nerozsvietilo svetlo evanjelia o sláve Krista, ktorý je obraz Boží“** 2Korinským 4, 4. Ale Pán Ježiš už zvíťazil. Preto stojme verne a modlitbou zápasme za tých ľudí, aby boli vytrhnutí z moci zla a privedení do slobody. Sláva Bohu. **Stanislav Kocka**

„Pred svitom vstávam; volám o pomoc; a dúfam v Tvoje slovo“. Žalm 119, 147

Milí bratia a sestry,

pozývame vás aj naďalej zotrvať v **modlitebnej reťazi** za našu cirkev a cirkevné zbory, za rokovania seniorálnych, dištriktuálnych presbyterstiev a generálneho presbyterstva, ako aj ďalšie potreby cirkvi. Myslime v našich modlitbách aj na voľby (a kandidátov) v cirkevno-organizačných jednotkách (COJ: zbor, seniorát, dištrikt, ECAV), ktoré nás čakajú v budúcom roku 2018, aby Pán Boh konal, priznával sa, vyvolil a požehnal takých, ktorí budú pást im zverené stádo s dobrou vôľou, láskavo-prísne, s čestnými úmyslami a zodpovedne pred Pánom Bohom. V modlitebnej reťazi pokračujeme každý deň v ranných hodinách medzi 6:00 – 8:00, na 5 – 10 minút sa stíšime k prečítaniu si Božieho Slova a k vlastnej modlitbe.

Drahý Bože, v láske nepremenný, ďakujeme Ti, že si nám doprial dožiť sa konca cirkevného roka. Končí sa slávnostná i bezslávnostná polovica cirkevného roka 2016/2017. Ďakujeme za všetko, čím sme boli počas tohto obdobia v Tvojej cirkvi obohatení, vďaka, že sme smeli v tom roku znovu prejsť pomyselnou cestou dejín spásy. Ďakujeme aj za skúšky, bolesti a trápenia, ktoré sme zvládli uniesť iba s Tvojou pomocou. Odpusť našim nepriateľom, ktorí nám ublížili, a daj im i nám poznať silu a moc Tvojej milosti, milosrdenstva a lásky. Ďakujeme za všetky prežité chvíle s Tebou – v spoločenstve bratov a sestier, v našej cirkvi, v našich chrámoch. Ďakujeme za Tvoje slovo, ktoré nám bolo zvestované, keď by v nás prinášalo hojnú úrodu. Ďakujeme aj za Slova Božieho kazateľov, veď ich k poznaniu pravdy a slobody, lásky a odpustenia. Spoj nás v jedno, Pane, spoj nás jedným putom, čo nemôže byť zlámané a raz prived' do svojej slávy. Amen.

Vyšlo nové číslo Melanchtona

V stanovách Združenia evanjelických duchovných (ZED) sa uvádza, že jeho poslaním je napomáhať samovzdelávaniu. To bol zrejme aj dôvod, prečo v minulosti vznikol stavovský časopis Melanchton. Ten v určitom období vychádzal pravidelne a prinášal veľmi zaujímavé čítanie. Keď po nejakom čase začala jeho činnosť ochabovať, priamoúmerne vzrastala aj kritika od členov ZED. Finančne totiž prispievali na vydávanie časopisu, ktorý však vychádzal čoraz zriedkavejšie, až napokon prestal vychádzať úplne. V printovej podobe sme ho dostali do rúk naposledy niekedy v roku 2015.

Po zvolení za predsedu ZED som si dal za jednu z prvých úloh obnoviť vydávanie Melanchtona. S pomocou niekoľkých ochotných oslovených bratov sme v priebehu mesiaca dali dohromady číslo k 500. výročiu reformácie. Kvôli krátkosti času sme sa rozhodli pre elektronickú verziu. Zdá sa mi, že tak by to mohlo zostať aj do budúcnosti, hoci ja osobne by som nebol ani proti printovej verzii, na akú sme boli zvyknutí v minulosti.

Najnovšie spomenuté číslo Melanchtona možno nájsť na webstránke ZED (melanchton.sk). Nie je určené len pre členov ZED, ale je dostupné pre každého, kto má rád teológiu a túži sa duchovne vzdelávať. Verím, že napriek dlhšej prestávke si opäť nájde v radoch ECAV svojich priaznivcov - prispievateľov aj čitateľov.

Ján Bunčák
predseda ZED

VEČNOSŤ

Večnosť. Pojem iracionálny. Nehmatateľný. Neuchopiteľný. A predsa my, kresťania dúfame vo večnosť. Opierame o ňu svoju nádej. A veríme, že náš život sa nekončí. Veríme, že večnosť prinesie pokoj a radosť. Bude to večnosť plná Boha, Jeho lásky a istoty.

Večnosť. Rozjímajú o nej teológovia aj poéti. V ktorej básni som napísala, že vo večnosti budem slobodná. Avšak večnosť – táto vzdialená veličina má občas svoje obrazy aj v realite. Dnes som zažila okamih, ktorý bol absolútne prepojený s mojou prítomnosťou, minulosťou i budúcnosťou. Cítila som ako sa Boh sklonil k mojej rozbitej duši, keď som Ho prosila o zmenu v živote. A v tej chvíli som prežila večnosť. Krehkú, jemnú no absolútne presvedčivú. Poznala som totiž ďalšiu časť pravdy o sebe a svete. Vzdialila som sa vykonštruovaným tvrdeniam, štylizovaným smútkom, strateným nádejám. Tvrdila som si uvedomila svoju odlúčenosť od vlastného určenia a smerovania. A v tom momente pokory som prijala to, čo mi Boh o mne zjavil. Konečne som sa mohla nadýchnuť. Kráčala som v letnej horúčave po našej štvrti a uvedomovala si vlastnú nedokonalosť. A predsa som sa cítila výnimočne. Lebo Boh ku mne prehovoril. A to je veľké privilégium.

Večnosť. Dotkla sa ma a ja som sa cítila slobodná. V tom okamihu

Vo večnosti slobodná

Tak veľmi túžim sa vrátiť k slovám
tvarovať ich
dotýkať sa ich
precitovať ich
prebolieť ich
a potom – presýtené a preosiate
pustiť na svoju púť.
Som stále rovnaká
hoci dotlíčená dňami
a predsa v hĺbke svojej podstaty
nedotknutá
lebo takou, si Pane stvoril
aby som tu bola – pre Teba.
Strácam sa v okamihu
keď doznie hlas
vyberám sa za ním
počítam so zákrutou
a stratou energie
neviem
či poletím
či dopadnem
či vstanem
tu v čase
na zemi.
Nič nezhojí
tie rany
ani čas
iba nebo
iba večnosť
iba tam
budem – navždy – slobodná.

som bola zbavená malicherných prísad, neistých vrstiev okolností. Prítomnosť mi totiž určil Boh.

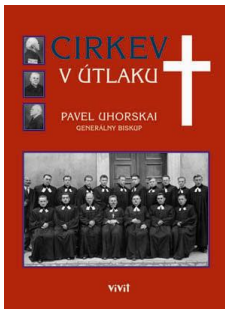
Boh však určuje aj iné chvíle v našich životoch, hoci si Jeho konanie občas nepripúšťame. Mojej priateľke sa v týchto dňoch narodilo dlho očakávané dieťa. Keď som si prečítala jej sms správu, vedela som, že nebesá sa radujú. Lebo Boh poslal na svet novú nádej. Pre našu prítomnosť, budúcnosť i pre večnosť.

Prevzaté z internetu:

<http://www.evabachletova.sk/articles/186/vecnost>

(Riadky bytia, Literárny web Evy Bachletovej)

DOBRE ČÍTANIE Z VIVIT-U

Blíži sa nám už advent, vianočný čas a dlhé zimné večery. Aj my sme pripravili pre verných čitateľov na povzbudenie niekoľko dobrých publikácií:

Ako každý rok tu je predovšetkým pomôcka pre denné čítanie Písma – **Tesnou bránou**, ktorá prevedie systematickým spôsobom za 4 roky celou Novou Zmluvou a za 8 rokov najdôležitejšími miestami Starej Zmluvy. Na každý deň je tu myšlienkový úsek z Biblie a k nemu úvaha s výkladom od jedného z našich vyše 200 autorov. Prevažná väčšina nákladu 8000 kusov pre rok 2018 už je v našich zboroch, ale ešte máme na sklade dosť aj pre tých, ktorí by ešte radi poskytli možnosť každodenného stretávania s Božím Slovom sebe, aj pre svoje okolie.

V populárnej edícii „**Kresťanskí hrdinovia kedysi a dnes**“ práve vyšiel už 9. životopis ľudí, ktorí s Božou pomocou dokázali v kresťanskej oblasti poslúžiť až nad ľudské možnosti. **Amy Carmichaelová** bola obetavou a odvážnou misionárkou v rodnom Írsku, v Japonsku a hlavne v Indii. Jej knihy a životný príbeh už povzbudili mnohých ku vernej službe Pánovi. Na jar sme vydali zaujímavú biografiu bratov Johna a Charlesa Wesleyových, ktorí v Anglicku svojou neúnavnou službou Slovom a piesňami pomohli mnohým nekresťanom ku živej viere v Ježiša Krista.

V najbližších dňoch vyjde už **4. časť Malých príbehov** od požehnaného farára a evanjelistu Wilhelma Buscha – autora knihy Ježiš – náš osud. Táto časť sa volá **Život bez všedných dní** – pod týmto názvom ešte za socializmu vyšiel výber zo všetkých 5 kníh týchto malých príbehov, ktoré teraz postupne vydávame v plnom rozsahu tak, ako ich W. Busch pôvodne napísal.

Pred Vianocami už vyjde aj dlho očakávaná druhá časť knihy gen. biskupa Pavla Uhorskaia s doplnením jeho tajomníčky Violy Fronkovej: **Cirkev v útlaku**. Okrem zaujímavého historického materiálu obsahuje predovšetkým životné osudy 17 farárov a jedného zborového dozorca, ktorí boli jednotlivo súdení za ich aktívnu kresťanskú službu. V prvej časti knihy boli publikované životopisy odsúdených v rámci tzv. protištátnych skupín.

Poslednou knihou, ktorú by som rád predstavil, sú **Rozhovory s evanjelikmi rôznych profesií** od Františka Šťastného. Autor viacerých kníh z dejín evanjelických zborov pripravil ku 500. výročiu Reformácie úprimnú „spoved“ pestrej spoločnosti 23 viac-menej známych evanjelických osobností verejného života ako sú napr. Eva Bombová, Marián Damankoš, Daniela Hroncová Faklová, Emília Mihočová Kmecová, Juraj Mravec a Miki Lipták. Vďaka tejto rôznorodosti respondentov si tam každý nájde niečo zaujímavého a podnetného.

Zo srdca prajem veľa požehnaní a čítaného a praktizovaného.

Miki Lipták

SPOLUPRÁCA

Bratia a sestry, vydávanie Reformačných listov (RL) je postavené na spolupráci, aktívnom prístupe a otvorenosti pomenovať problémy, ale i navrhovať riešenia. Ďakujeme vám za pozdravy a povzbudzujúce slová uznania, a že sa modlíte za našu cirkev. V RL ponúkame priestor na prezentovanie informácií o diani vo vašich cirkevných zboroch a spoločenstvách. Podel'te sa s nami o vaše skúsenosti a rady z vašej služby a života v cirkevných zboroch. Radi preberieme aj vybrané články z vašich zborových časopisov. Ponúkame priestor na oznamy. Kontaktujte nás, prosíme, na nižšie uvedených adresách. Veríme, že vzájomnou spoluprácou dokážeme budovať jednotu, obnovovať dôveru a zvyšovať transparentnosť fungovania cirkvi. Pomôžte nám, prosíme, pri distribúcii Reformačných listov. Nie všetci majú a používajú email a internet. Chceme ich doručiť na farské úrady, do kostolov, do našich spoločenstiev a predstaviteľom cirkvi v rôznych funkciách. Pomôžte nám takto otvárať a viesť diskusie a dialóg o smerovaní k obnove a rozvoju. Tešíme sa na vašu spoluprácu a prosíme o vaše modlitby. Nech vás Pán zachová v pokoji, v láske a v túžbe pomôcť obnove cirkvi.

Kontakt na tím Reformačných listov:

Hnutie evanjelických laických pracovníkov, o. z.
Partizánska 2
811 03 Bratislava

Redakčná rada:

šéfredaktorka: Eva Bachletová 0905 813 782
Monika Cipciarová 0948 254 765
Martin Kováč 0905 269 078
Ľubo Bechný 0905 345 764

Vaše podnety a skúsenosti čakáme tiež na adrese: help@evanjelickajednota.sk. Na emailovej adrese listy@evanjelickajednota.sk sa môžete prihlásiť aj na odoberanie Reformačných listov e-mailom. Viac nezahmlených a pravdivých informácií si môžete prečítať na internetovej stránke www.help-ecav.sk